EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.4.2019
COM(2019) 169 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

Utvärdering av rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden

{SWD(2019) 154 final} - {SWD(2019) 155 final}

1. INLEDNING

Mellan 2007 och 2013 fördubblades antalet personer i EU som varit arbetslösa i mer än ett år. Omkring 12 miljoner människor runtom i EU påverkades av den kraftiga ökningen av långtidsarbetslösheten när den var som störst. Att ta itu med detta var en av de viktigaste utmaningarna för agendan för sysselsättning och tillväxt, som ingick i ordförande Jean-Claude Junckers politiska riktlinjer[1] under denna period.

Med den efterföljande ekonomiska återhämtningen minskade arbetslösheten, men andelen långtidsarbetslösa som fick en ny anställning var fortsatt låg. I de flesta medlemsstater fortsatte andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa att öka, med ödesdigra sociala konsekvenser.

Diagram 1: Andelen långtidsarbetslösa och andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa (20–64 år), årsgenomsnitt 2008–2017, EU28, Eurostat

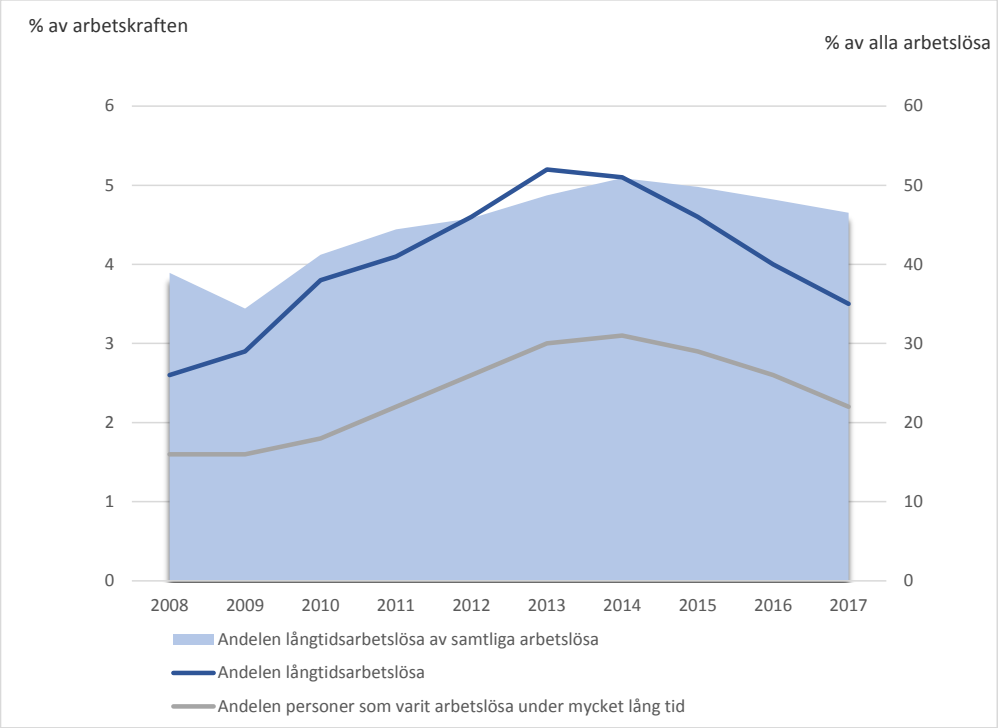

Rådets rekommendation om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden[2], som antogs 2016, syftar till att möta dessa utmaningar genom att främja åtgärder för att påskynda återgången till arbete på kort och medellång sikt. I rekommendationen uppmanas medlemsstaterna att göra följande:

1. Uppmuntra långtidsarbetslösa att **registrera sig** hos en arbetsförmedling.
2. Öka det **individanpassade stödet** till långtidsarbetslösa genom en ingående utvärdering av deras behov och sluta ett **avtal om återinträde på arbetsmarknaden** senast efter 18 månaders arbetslöshet.

[1] https://ec.europa.eu/commission/publications/president-junckers-political-guidelines_sv
[2] 2016/C 67/01.

3. Förbättra kontinuiteten i stödet genom att samordna de tjänster som är tillgängliga för långtidsarbetslösa genom **en enda kontaktpunkt**.
4. Uppmuntra och utveckla **partnerskap** mellan arbetsgivare, arbetsmarknadens parter, arbetsförmedlingar, socialtjänsten, offentliga myndigheter och utbildningsanordnare samt utveckla **tjänster för arbetsgivare**.

Rekommendationen syftar därmed inte bara till att stärka den europeiska sysselsättningsstrategin och rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik[3], utan också till att komplettera kommissionens rekommendation från 2008 om aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden[4] och rådets rekommendation från 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti[5].

Under de senaste fem åren har EU upplevt en oavbruten ekonomisk tillväxt, som har åtföljts av en återhämtning av investeringarna, en starkare efterfrågan från konsumenterna, förbättrade offentliga finanser och fortsatt skapande av arbetstillfällen, med den rekordhöga siffran 240 miljoner sysselsatta. På grund av detta har långtidsarbetslösheten fortsatt att minska, från 5,2 % 2013 till i genomsnitt 3,5 % i EU under 2017[6]. Sedan rekommendationen antogs har antalet långtidsarbetslösa minskat med mer än 2,5 miljoner. Situationen skiljer sig dock fortfarande åt i de olika EU-medlemsstaterna, och i vissa av dessa har man ännu inte kommit ner till de nivåer som rådde före krisen. Andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa är fortfarande cirka 45 %.

Diagram 2: Långtidsarbetslöshet per land (20–64 år), årsgenomsnitt 2013 och 2017, Eurostat

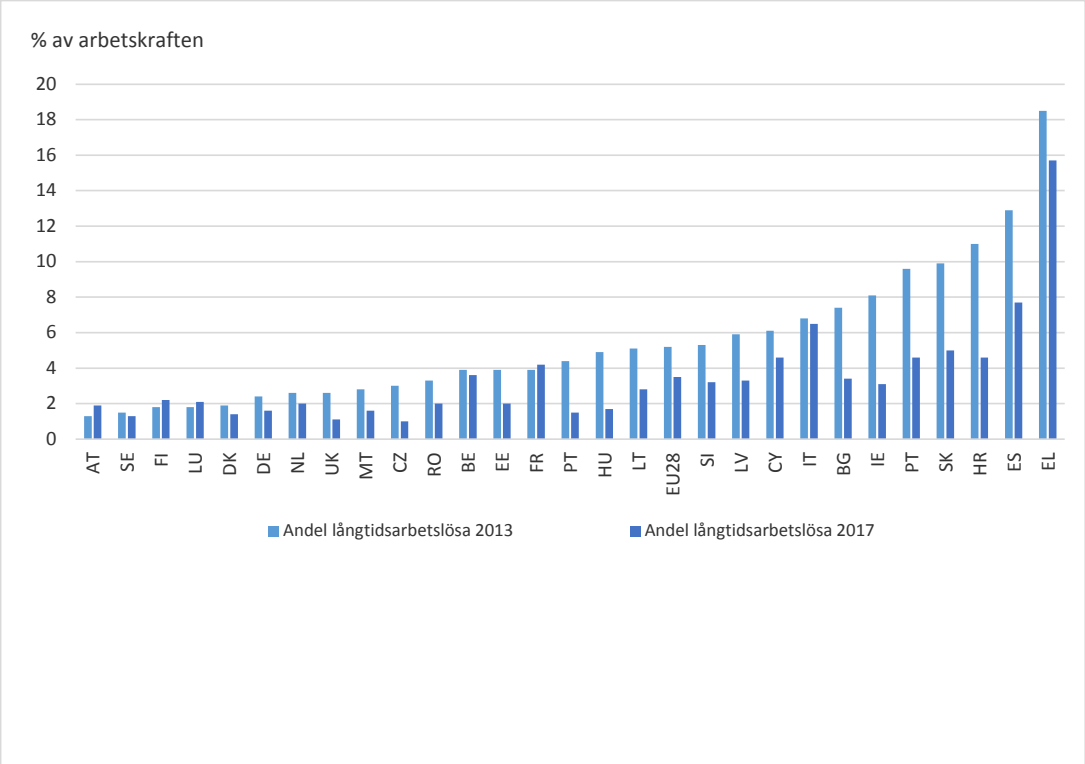

[3] 2018/1215.
[4] 2008/867/EG.
[5] 2013/C 120/01.
[6] Information om de senaste kvartalsvisa uppgifterna finns i det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer denna rapport.

2. UTVÄRDERINGENS VIKTIGASTE RESULTAT

Enligt rekommendationen ska kommissionen rapportera till rådet 2019 om genomförandet i medlemsstaterna och på EU-nivå. Utvärderingen omfattar alla de fem kriterierna i kraven på bättre lagstiftning – ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet, relevans och mervärde för EU[7]. Perioden löper från första halvåret 2015 till november 2018.

Utvärderingen visade att medlemsstater runtom i EU har vidtagit åtgärder i linje med rekommendationen. De mest betydande politiska förändringarna har skett i medlemsstater med mindre utvecklat stöd till långtidsarbetslösa, vilket har lett till ökad konvergens i fråga om de politiska strategier som tillämpas i olika EU-länder. Med tanke på att rekommendationen kräver ändringar som ofta är strukturella, kräver politisk uppbackning och tar tid, är det dock för tidigt att dra någon slutsats om dess fulla inverkan, inklusive inverkan på arbetslösheten. Externa faktorer som påverkar arbetslösheten, framför allt en övergripande positiv ekonomisk utveckling, spelar också en roll. Rent allmänt är det viktigt att notera att en mer fullständig bedömning av rekommendationens inverkan skulle kunna göras först efter minst tre hela år med uppgifter om genomförandet[8].

2.1 Ändamålsenlighet

Främjande av uppsökande verksamhet

Registrering hos offentliga arbetsförmedlingar är en mycket viktigt för att få stöd till återinträde på arbetsmarknaden. Gemensamt för medlemsstater med en hög registreringsnivå är villkorade sociala förmåner.

[7] Riktlinjer för bättre lagstiftning, SWD(2017) 350 final.
[8] Verktyg för bättre lagstiftning, SWD(2017) 350 final.

Diagram 3: Ändringar i kvaliteten på de åtgärder som främjar registrering (2015–2018)[9]

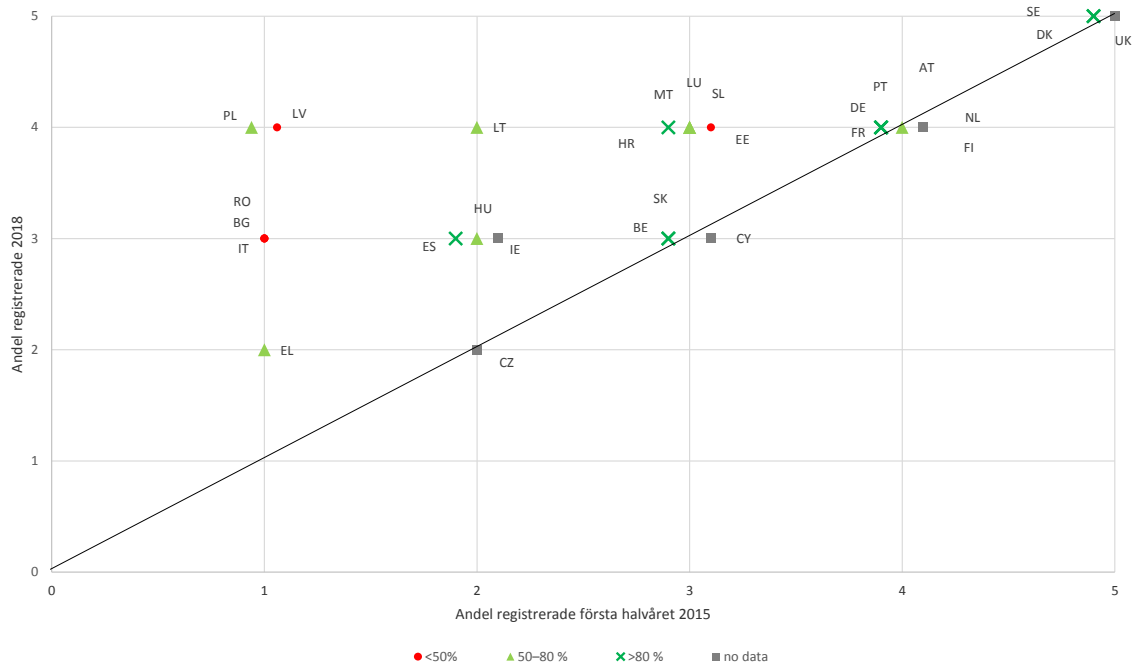

Källor: Studie till stöd för utvärderingen, Ramboll, 2019. Anmärkning: Länderna kodas med andelen registrerade långtidsarbetslösa 2014, dvs. den andel långtidsarbetslösa som är registrerade hos den offentliga arbetsförmedlingen (AKU-uppgifter).

Sedan rekommendationen antogs har 15 medlemsstater förbättrat kvaliteten på sina åtgärder för att uppmuntra registrering (diagram 3). De vanligaste åtgärderna är tillhandahållande av information till icke-registrerade personer om det stöd som finns tillgängligt och uppsökande åtgärder för att uppmuntra specifika grupper som står utanför arbetsmarknaden. Det har konstaterats att begränsad kapacitet är ett hinder för genomförandet. Resultaten visar att medlemsstaterna särskilt har riktat in sig på utsatta grupper (t.ex. romer och tredjelandsmedborgare), både genom att ändra befintlig praxis och genom att införa nya åtgärder. Det är emellertid inte möjligt att avgöra i vilken utsträckning åtgärderna når dessa grupper eller om deras utformning och genomförande beror på rekommendationen, delvis på grund av brister vad gäller kvaliteten och fullständigheten i de uppgifter som finns tillgängliga. Det finns ännu inga klara belägg för att åtgärderna har lett till ökad registrering. Flera faktorer som ligger utanför rekommendationens räckvidd skulle kunna spela en roll, till exempel en positiv ekonomisk utveckling och en långsam förändring av synen på tjänsternas kvalitet.

Textruta 1: Exempel på uppsökande åtgärder

Sedan 2017 har de offentliga arbetsförmedlingarna i **Malta** infört nya åtgärder som riktar sig till olika grupper av långtidsarbetslösa. Tillsammans med socialarbetare, invandrarföreningar, utbildningsinstitutioner och icke-statliga organisationer har den offentliga arbetsförmedlingen erbjudit migranter jobbsökningsrådgivning och genomfört

[9] Poängen baseras på en kartläggning av politiska förändringar som gjorts av nationella experter som en del av den stödjande studien vid två tidpunkter: första halvåret 2015 och september 2018. Den bedömer kvaliteten på de befintliga åtgärderna vid dessa två tillfällen på skalan 1–5. 1 står för ingen eller bara ett grundläggande genomförande, och 5 står för en etablerad och välutvecklad tjänst/funktion som uppfyller alla riktlinjer i rekommendationen. Detsamma gäller för diagram 3, 4, 6 och 8.

uppsökande verksamhet för att identifiera och registrera ensamstående föräldrar som är långtidsarbetslösa.

Fokus på individen

Enligt rekommendationen ska alla långtidsarbetslösa erbjudas en ingående individuell utvärdering och ett avtal om återinträde på arbetsmarknaden senast efter 18 månaders arbetslöshet. Avtalet bör omfatta ett individuellt erbjudande om tjänster som omfattar sysselsättning, sociala tjänster och andra tjänster, beroende på vad som är lämpligt, som tillhandahålls av en enda kontaktpunkt. Det bör också innehålla mål, tidsfrister, ömsesidiga skyldigheter och tillgängliga integrationsåtgärder för att återgå till arbetet.

Sedan 2015 har kvaliteten på åtgärderna i samband med individuella utvärderingar förbättrats i 12 medlemsstater (diagram 4), däribland i nästan alla medlemsstater som tidigare hade svaga mekanismer.

Diagram 4: Förändringar i kvaliteten på åtgärderna i samband med individuella utvärderingar (2015–2018)

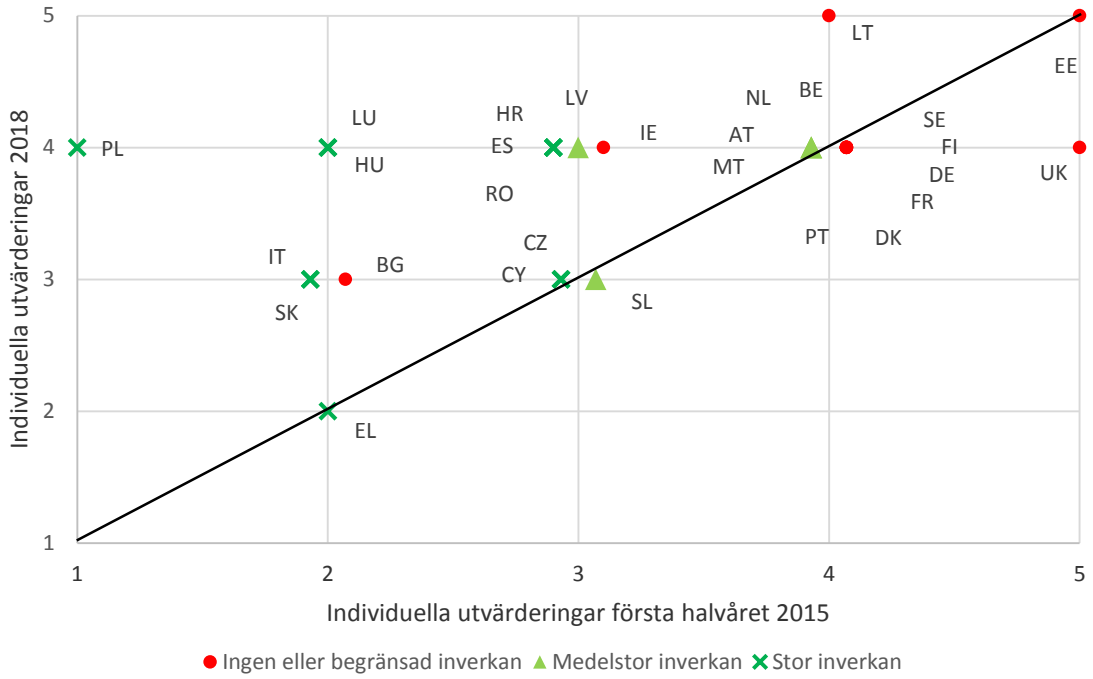

Källa: Studie till stöd för utvärderingen, Ramboll, 2019. Anmärkning: Förväntade resultat enligt arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar (kommissionen, 2015).

Hos mer än hälften av de offentliga arbetsförmedlingarna får långtidsarbetslösa mer skräddarsydda individuella utvärderingar och vägledning än andra grupper av arbetslösa. De erbjuds ofta tillgång till en bredare uppsättning tjänster (t.ex. motiverande åtgärder och skuldrådgivning) och tätare kontakter med rådgivare än andra grupper.

Övervakningsdata[10] visar att de flesta offentliga arbetsförmedlingar överlämnar en individuell handlingsplan till alla registrerade arbetslösa en kort tid efter registreringen, och i många fall högst sex månader efter registreringstillfället. I den individuella handlingsplanen fastställs vilka tjänster som erbjuds, efter en inledande bedömning, samt tjänsteleverantörens och kundens rättigheter och skyldigheter. Den är därmed i själva verket grunden för det avtal om återinträde på arbetsmarknaden som efterlyses i rekommendationen. De individuella handlingsplanerna ses i allmänhet över på löpande basis, när så behövs.

Graden av genomförande av avtalet om återinträde på arbetsmarknaden varierar. Endast hälften av medlemsstaterna erbjuder en plan som omfattar stödtjänster utöver de typiska anställningsrelaterade tjänster som erbjuds av offentliga arbetsförmedlingar, till exempel rehabilitering, hälso- och sjukvård, långtidsvård och bostadstjänster. Endast hälften av de offentliga arbetsförmedlingarna gör en ingående utvärdering direkt när en person blir långtidsarbetslös (diagram 5).

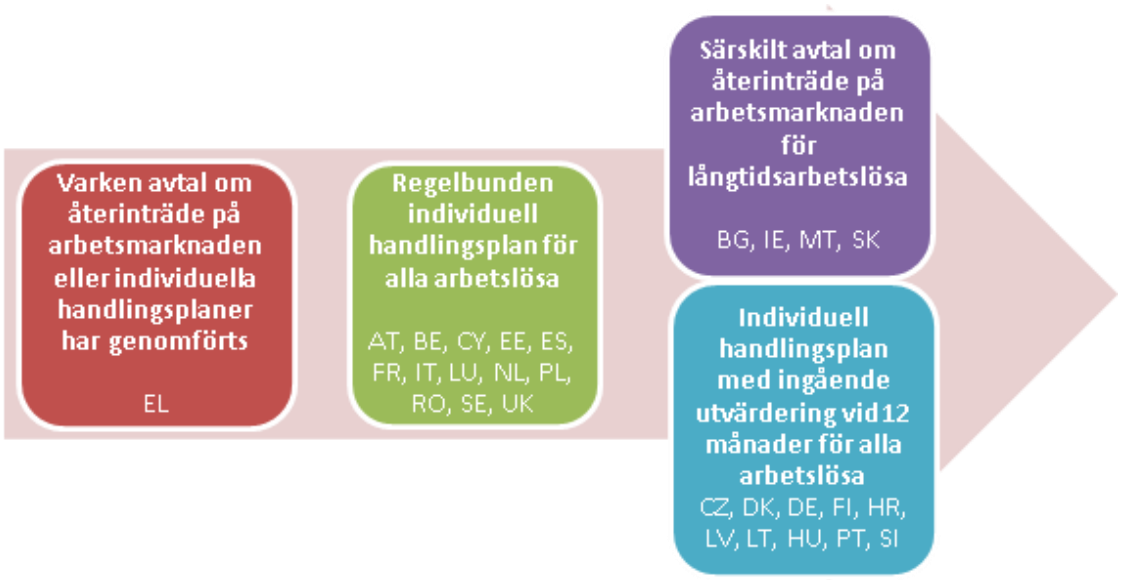

Diagram 5: Ingående utvärdering kopplad till avtal om återinträde på arbetsmarknaden eller individuella handlingsplaner

Källa: GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, bearbetning av information från rapporten Data collection for monitoring the LTU Recommendation: 2017.

Andelen långtidsarbetslösa med ett avtal om återinträde på arbetsmarknaden varierar från 25 % till 100 %. De olika tillvägagångssätten (diagram 5) verkar dock inte ha haft någon större inverkan på hur snabbt personer återgår till arbete. En lovande trend är dock att i de länder som erbjöd långtidsarbetslösa ett avtal om återinträde på arbetsmarknaden eller en individuell handlingsplan som kompletteras av en ingående utvärdering var en större andel av dessa personer kvar i arbetslivet ett år senare[11], jämfört med länder som endast erbjuder en vanlig individuell handlingsplan.

[10] Från rapporten *Data collection for monitoring the LTU Recommendation: 2017*.
[11] Tillgängliga uppgifter för 12 länder för 2016.

Textruta 2: Exempel på åtgärder för att förbättra den individanpassade strategin

Kroatien har utvecklat ett verktyg för statistisk profilering som hjälper de offentliga arbetsförmedlingarnas kunder utifrån deras avstånd från arbetsmarknaden genom att uppskatta sannolikheten för anställning inom 12 månader efter registreringen. Arbetssökande som löper stor risk att hamna i långtidsarbetslöshet ges sedan ytterligare fördjupad rådgivning.

Avskaffa de vattentäta skotten för att öka samordningen

Samordningen av tjänster är viktig för att ta itu med de många hinder som långtidsarbetslösa ofta står inför. I rekommendationen förespråkas intensifierade insatser för att säkerställa ett mer samordnat tillhandahållande av tjänster, och 17 medlemsstater har förbättrat kvaliteten på sina åtgärder på detta område (diagram 6).

Diagram 6: Förändringar i kvaliteten på åtgärderna för att öka den interinstitutionella samordningen och inrätta en enda kontaktpunkt (2015–2018)

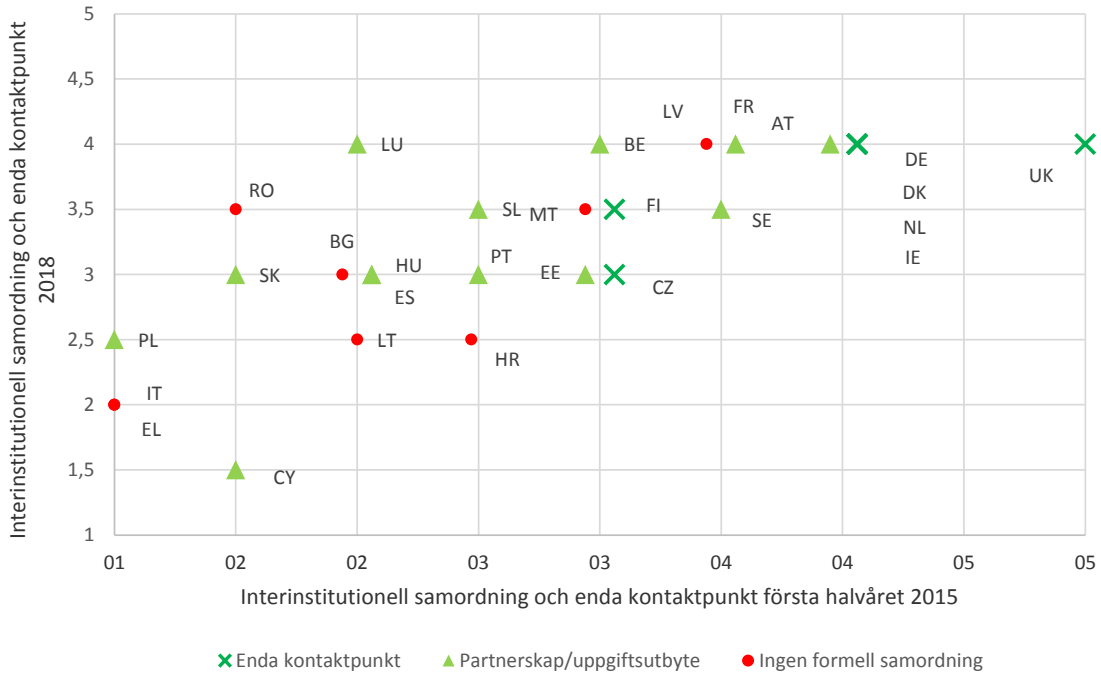

Källa: Studie till stöd för utvärderingen, Ramboll, 2019.

Samordningsmekanismer mellan offentliga arbetsförmedlingar och socialtjänsten, till exempel avtal om uppgiftsutbyte eller system för hänskjutande, finns nu i alla medlemsstater, även om de är utformade på olika sätt. Utbyte av uppgifter hör till de vanligaste mekanismerna. Dessa är nödvändiga när man inrättar en enda kontaktpunkt med ansvar för att stödja personer genom ett samordnat tjänsteutbud som omfattar sysselsättning, sociala stödtjänster och andra tjänster. Inrättandet av den enda kontaktpunkten har en stark institutionell komponent. Den påverkas av den rättsliga ramen för utbyte av information om enskilda och kan bli mer komplex när olika förvaltningsnivåer berörs.

Textruta 3: Exempel på en enda kontaktpunkt

I **Finland** används en modell för samarbete mellan flera tjänster som ger långtidsarbetslösa tillgång till många olika sorters stöd. Offentliga arbetsförmedlingar, den kommun som tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster och det sociala försäkringsinstitut som tillhandahåller yrkesinriktad rehabilitering samarbetar, antingen på en och samma plats – en fysisk enda kontaktpunkt – eller via en mobil facilitet.

Av de 15 medlemsstater som saknade en enda kontaktpunkt 2015 har nio inrättat eller planerar att inrätta en sådan. Graden av genomförande varierar emellertid. Vissa medlemsstater har genomfört viktiga delar av denna åtgärd (t.ex. mekanismer för uppgiftsutbyte), medan andra har utsett en myndighet som enda kontaktpunkt men ännu inte gjort det som krävs för att den ska kunna tas i bruk (diagram 7).

Diagram 7: Inrättande av en enda kontaktpunkt

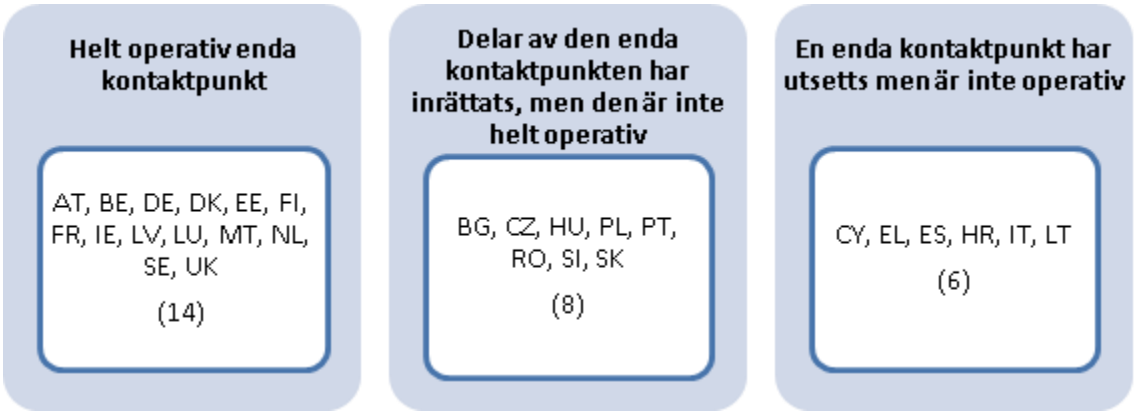

Källa: GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, baserat på den stödjande studien och slutsatserna från sysselsättningskommitténs översyn.

Större arbetsgivarmedverkan

Sedan rekommendationen antogs har 14 medlemsstater förbättrat kvaliteten på sina åtgärder för att öka arbetsgivarnas medverkan (diagram 8).

Diagram 8: Förändringar i kvaliteten på åtgärder för att öka arbetsgivarnas medverkan (2015–2018)

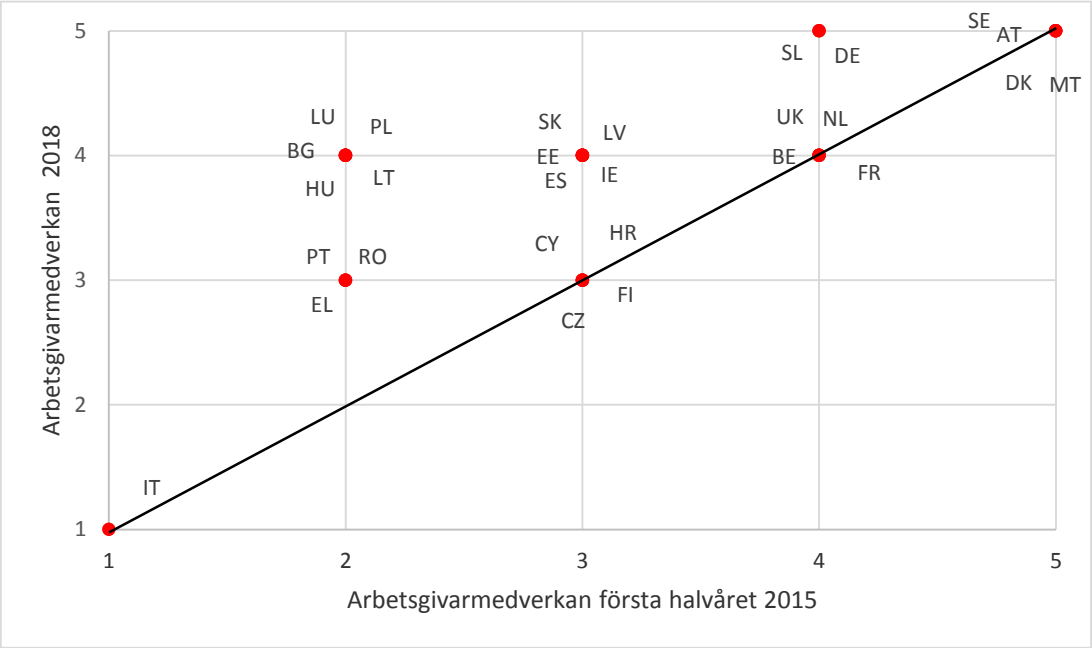

Källa: Studie till stöd för utvärderingen, Ramboll, 2019.

Incitament för arbetsgivare är den vanligaste formen av arbetsgivarmedverkan[12]. Alla medlemsstater tillhandahåller nu tjänster till arbetsgivare, till exempel sovring av kandidater och platsförmedling, och de allra flesta erbjuder mentorskap och utbildning på arbetsplatsen (24).

Färre framsteg har gjorts när det gäller stöd till sociala företag och stöd efter platsförmedling. Arbetsgivarnas medverkan är också beroende av det lokala sammanhanget, företagsklimatet och arbetsmarknadsparternas kapacitet. Innovativa metoder som omfattar sociala företag och icke-statliga organisationer befinner sig fortfarande ofta på experimentnivå, med få formella arrangemang.

Textruta 4: Exempel på åtgärder som inbegriper partnerskap med arbetsgivare

I **Frankrike** genomförs projektet ”Territoires zero chômeur de longue durée” inom vilken man startar sysselsättningsorienterade företag som ger långtidsarbetslösa fast betald anställning. Företagen inrättas efter en bedömning av behoven i respektive samhälle. De offentliga arbetsförmedlingarna föreslår arbetssökande för lediga platser och förbereder dem för deras återinträde på arbetsmarknaden genom kompetensutveckling. Under 2017 genomfördes detta pilotprojekt på tio platser, vilket kommer att öka till 50 under 2019.

[12] Ad hoc-modul till rapporten om enkäten om offentliga arbetsförmedlingars kapacitet, 2018.

Resultatuppföljning

Den multilaterala övervakningen via den europeiska planeringsterminen har bidragit till övervakningen av genomförandet av rekommendationen. För att ytterligare stödja detta införde medlemsstaterna, med stöd av kommissionen, en kvantitativ övervakningsram genom vilken uppgifter har samlats in för 2016 och 2017. Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar har utvecklat en uppsättning kvalitetsstandarder för den enda kontaktpunkten och avtalet om återinträde på arbetsmarknaden, vilka ligger till grund för medlemsstaternas kvalitativa översyner. Nätverket har också deltagit i insamlingen av kvalitativa uppgifter om genomförandet genom en särskild undersökning och projektet Benchlearning[13]. Utvärderingen visade emellertid att kvaliteten på övervakningen skulle kunna förbättras, vilket har varit en utmaning med tanke på variablernas komplexitet och avsaknaden av vissa uppgifter.

2.2 Effektivitet

Rekommendationen förväntades leda till ekonomiska fördelar, men eftersom utvärderingen gäller en så kort period är det för tidigt att göra en korrekt bedömning av om dessa fördelar har uppnåtts. Det beror särskilt på att de åtgärder som föreslås i rekommendationen ännu inte har genomförts fullständigt i medlemsstaterna.

De kvalitativa uppgifterna tyder på att de kostnader som är förknippade med genomförandet av rekommendationen är begränsade i vissa medlemsstater, beroende på att de till största delen hänger samman med förändringar i interna förfaranden, riktlinjer och processer och/eller på att vissa delar redan fanns på plats sedan tidigare. I de medlemsstater som genomförde nya åtgärder ansåg de politiska beslutsfattarna och de yrkesmässiga aktörerna att kostnaderna inte är orimligt höga i förhållande till den upplevda nyttan. Det framgår emellertid också att begränsade resurser är ett hinder för genomförandet, särskilt på regional och lokal nivå.

Dessutom är det ännu för tidigt att bedöma rekommendationens alla fördelar eftersom det tar tid innan vissa effekter blir synliga. Det är också svårt att helt åtskilja effekterna från yttre faktorer såsom gynnsamma ekonomiska förhållanden. Det har därför visat sig vara svårt att hitta konkreta belägg för att kvantifiera kostnader eller fördelar med *direkt* koppling till rekommendationen i medlemsstaterna. De kostnader som uppstår på EU-nivå ser för de berörda aktörerna ut att stå i proportion till fördelarna med kunskapsutbyte och regelbunden övervakning.

2.3 Relevans

Rekommendationen är fortfarande relevant. Kvaliteten på stödet till långtidsarbetslösa varierar fortfarande och skillnaderna i arbetslöshetsnivån kvarstår. Rekommendationen har varit mer relevant för medlemsstater med mindre utvecklade system, där den har ökat medvetenheten om problemen och bidragit till utformningen av den politiska dagordningen. Den är också relevant för länder med mer utvecklade system, eftersom

[13] Upprättat i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2014/EU av den 15 maj 2014 om ett utökat samarbete mellan de offentliga arbetsförmedlingarna.

förändringar i demografi och växande konkurrens på arbetsmarknaden gör att det blir allt viktigare att alla som kan arbeta gör det. Eftersom medlemsstaterna har satsat på tidigare åtgärder och praktiskt taget alla medlemsstater tillhandahåller individuella utvärderingar och individuella handlingsplaner/avtal om återinträde på arbetsmarknaden i ett mycket tidigare skede till registrerade arbetslösa, har den specifika hänvisningen till tidsfristen på 18 månader blivit mindre relevant.

2.4 Samstämmighet

Det råder stor samstämmighet mellan rekommendationen och EU:s övriga politiska instrument som syftar till att stödja återinträde på arbetsmarknaden, såsom kommissionens rekommendation om aktiv inkludering, rådets rekommendationer om att inrätta en ungdomsgaranti och om kompetenshöjningsvägar[14] samt handlingsplanen för integration av tredjelandsmedborgare[15].

Bestämmelserna är också i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter[16] och de senaste sysselsättningsriktlinjerna. Det finns synergier med både den europeiska planeringsterminen och arbetet inom nätverket för offentliga arbetsförmedlingar. De åtgärder som föreslås motsvarar i allmänhet de nationella prioriteringarna.

Medlemsstaterna har också använt Europeiska socialfonden (ESF) för att stödja genomförandet. I slutet av 2017 uppgick antalet långtidsarbetslösa som deltog i ESF-insatser till omkring 2,6 miljoner, vilket motsvarar 17 % av alla ESF-deltagare hittills[17].

2.5 Mervärde för EU

Rekommendationen har bidragit till att hålla frågan högt uppe på den politiska dagordningen på europeisk nivå och i medlemsstaterna. Särskilt i de medlemsstater där man förväntade sig stora effekter påverkade den inriktningen på insatser och vägledde genomförandet. Detta bekräftas i sysselsättningskommitténs huvudbudskap från 2018, som godkänts av rådet[18].

Kommissionen har spelat en aktiv roll när det gäller att stödja medlemsstaternas insatser för att främja långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden. Den har bidragit till att bygga upp en övervakningsram och har samlat in kvalitativa uppgifter från alla medlemsstater. Kommissionen har också bidragit till ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna via programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI) och nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, som också har lagt grunden för framtida politiska diskussioner. Kommissionen stöder dessutom ömsesidigt lärande genom ett innovativt projekt inom ramen för Europeiska socialfondens nätverk för gränsöverskridande samarbete på sysselsättningsområdet. Projektet har matchat projekt

[14] 2016/C 484/01.
[15] COM(2016) 377 final.
[16] Rätt till individuellt, fortlöpande och konsekvent stöd och rätt till en ingående individuell utvärdering senast efter 18 månaders arbetslöshet.
[17] *Thematic note on the ESF and YEI support to the long-term unemployed* (tematiskt meddelande om stöd från ESF och ungdomssysselsättningsinitiativet till långtidsarbetslösa, ej översatt till svenska), Europeiska kommissionen, 2019.
[18] http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14409-2018-INIT/sv/pdf

för god praxis med medlemsstater som önskar utveckla sitt stöd till långtidsarbetslösa. Pilotprojekt håller på att genomföras och planen är att utöka dessa genom ESF[19].

3. ÅTERSTÅENDE BRISTER I GENOMFÖRANDET

Medlemsstaterna har antagit en rad åtgärder för att uppmuntra **registrering**, men det har ännu inte lett till högre registreringsnivåer. Det finns fortfarande utrymme för att öka offentliga tjänsters riktade uppsökande verksamhet.

Strategin för att ge **individuellt stöd** har blivit mer holistisk, men kvaliteten på de individuella utvärderingarna varierar. Denna är avhängig av antalet ärenden och av om det görs en ingående utvärdering med ett individanpassat erbjudande när en person blir långtidsarbetslös. Man skulle också kunna satsa mer på kompetensprognoser och kompetensbedömning i ett tidigt skede för att främja förebyggande strategier på ett bättre sätt. Detta är viktigt för att undvika att långtidsarbetslöshet blir en ytterligare sårbarhetsfaktor.

Det finns visserligen **avtal om återinträde på arbetsmarknaden** i någon form i nästan alla medlemsstater, men vissa centrala inslag saknas. Många avtal omfattar bara vanliga sysselsättningstjänster, vilket är en brist som är kopplad till det dåliga samarbetet mellan tjänsteleverantörer.

Medlemsstaterna gör stora insatser för att förbättra **samordningen av tjänster**. Det finns emellertid fortfarande brister vad gäller inrättandet av **en enda kontaktpunkt**. Nyckelaktörernas kapacitet att styra återinträdet på arbetsmarknaden, och det politiska stödet för förändringar av institutioner och/eller lagstiftning, utgör hinder. Man skulle också kunna involvera fler aktörer i samordningsavtal, särskilt civilsamhällesorganisationer.

Arbetsgivarnas medverkan ökar, men ekonomiska incitament är fortfarande den vanligaste formen av medverkan. Stödet efter platsförmedling och stödet till sociala företag har inte kommit lika långt. Partnerskap med flera aktörer för att säkerställa ett hållbart återinträde på arbetsmarknaden förekommer inte heller särskilt ofta.

När det gäller **övervakningen** har medlemsstaterna påtagligt förbättrat uppgiftsinsamlingen, vilket ger bättre jämförbarhet på grundval av den indikatorram som utarbetats av rådets sysselsättningskommitté[20]. Det krävs emellertid ytterligare ansträngningar för att förbättra uppgifternas kvalitet och fullständighet och medlemsstaternas förmåga att samla in information om personers situation när de inte längre är arbetslösa, till exempel genom att koppla samman olika register. När det gäller **EU-stöd** har kommissionen spelat en aktiv roll i fråga om övervakning och ömsesidigt lärande. Ytterligare åtgärder för att stödja social innovation skulle kunna genomföras inom ramen för EaSI, eller genom frivilliga initiativ och allianser mellan företag som stöder långtidsarbetslösa – där det senare alternativet är mycket beroende av efterfrågan på marknaden.

[19] https://ec.europa.eu/esf/transnationality/content/three-support-packages-fight-long-term-unemployment
[20] http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16934&langId=en

4. VÄGEN FRAMÅT FÖR ETT STÄRKT GENOMFÖRANDE

Att se till att alla som kan arbeta faktiskt gör det är av avgörande betydelse med tanke på den demografiska utvecklingen, den allt större konkurrensen på arbetsmarknaden och det snabbt föränderliga arbetslivet. För att stärka genomförandet skulle **medlemsstaterna** kunna öka sina ansträngningar på följande områden:

Ökad registrering

- Öka arbetsförmedlingarnas och socialtjänstens förmåga att nå ut till personer som står utanför arbetsmarknaden.
- Engagera det civila samhället, lokala aktörer och de arbetslösa själva i utformningen av uppsökande åtgärder.
- Ökad inriktning på förebyggande metoder genom system för tidig varning, kompetensprognoser och kompetensmatchning.

Bättre kvalitet på det individanpassade stödet

- Öka de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att ge individanpassat och holistiskt stöd i ett tidigt skede.
- Se till att åtgärder för långtidsarbetslösa inom den aktiva arbetsmarknadspolitiken är riktade och anpassade efter dessa personers behov.

Fortsatt samordning av tjänster

- Påskynda inrättandet av en enda kontaktpunkt genom politiskt stöd och förändringar av institutioner och lagstiftning, i syfte att möjliggöra uppgiftsutbyte och samordning mellan organisationer, till exempel genom att koppla samman olika register.

Ökad arbetsgivarmedverkan

- Förbättra det stöd efter platsförmedling som de offentliga arbetsförmedlingarna erbjuder arbetsgivarna, bland annat genom starka partnerskap med det civila samhällets organisationer och arbetsmarknadens parter.
- Stödja utvecklingen av sociala företag som erbjuder långtidsarbetslösa arbete och utbildning.
- Främja anställning med stöd samt metoder för att skapa individanpassade arbetstillfällen.

Övervakning

- Fortsätta arbetet med att förbättra uppgifternas kvalitet och fullständighet, även när det gäller utsatta grupper.
- Säkerställa en mer komplett uppsättning av uppföljningsdata för att övervaka resultatens hållbarhet.

Europeiska kommissionen kan hjälpa medlemsstaterna att stärka genomförandet av rekommendationen genom att göra följande:

- Övervaka kvalitetsaspekter på de individuella utvärderingarna och avtalen om återinträde på arbetsmarknaden med stöd från nätverket för offentliga arbetsförmedlingar.
- Undersöka olika sätt att övervaka nivån på samordningen av tjänster och inrättandet av den enda kontaktpunkten samt ytterligare förbättra uppgifternas kvalitet och fullständighet, även när det gäller utsatta grupper.
- Upprätta kvalitetskriterier för ändamålsenliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder, med utgångspunkt i sysselsättningskommitténs riktmärken.
- Främja ömsesidigt lärande genom nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, Europeiska socialfondskommittén, sakkunnigbedömningar och andra relevanta intressenter.
- Använda EaSI för att
    - uppmuntra politiska experiment med arbetsgivare, sociala stödtjänster och det civila samhällets organisationer,
    - stödja utvärderingar av effekterna av program och åtgärder som är inriktade på långtidsarbetslösa i medlemsstaterna.
- Främja användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna, särskilt Europeiska socialfonden, stödtjänsten för strukturreformer samt den framtida Europeiska socialfonden +, reformverktyget och programmet InvestEU, för att
    - ge ekonomiskt stöd till åtgärder inriktade på långtidsarbetslösa samt åtgärder för att förbättra anställbarheten och inträdet på arbetsmarknaden, särskilt för personer som riskerar att bli utestängda från arbetsmarknaden,
    - bidra till kapacitetsuppbyggnad av olika tjänster som riktar sig till långtidsarbetslösa, inbegripet investeringar i inrättandet av en enda kontaktpunkt och it-infrastruktur.